

Odgovor Miloslavu Samardžiću, avtorju XII. glave z naslovom SLOVENSKI ČETNIKI (PLAVA GARDA)

Hvala Miloslavu Samardžiću (MS), ker je v Pogledih korektno in v slovenščini objavil mojo oceno (kritiko) XII. glave o slovenskih četnikih, kakor tudi svoj odgovor v srbsčini (latinici) na moji spletni strani <http://users.volja.net/marijankr>. Tako bodo obiskovalci najinih spletnih strani lahko prebrali eno in drugo mišljnje in oceno.

Istočasno pa sem se začudil, ker je MS postavil najino polemiko na ideološko osnovo, saj je takoj na začetku naglasil naslednje besede: **»Tisti, ki so odrastli in delovali pod peterokrako doživljajo komuniste ne kot sovražnike, temveč kot svoje, s tem pa tudi kot dobre, pa celo kot merilo za ostale.«** Pri tem bom zanemral neljubeznivo oceno, ki jo je MS namenil meni osebno, ker se mu je verjetno zapisala v ihti.

Namreč, s takšnim ideološkim stališčem sem popolnoma presenečen, saj sem pričakoval polemiko o strokovnih vprašanjih oz. o napačnih mnenjih in napakah avtorja o slovenskih četnikih. Osebno sem bil pravilno predstavljen kot dolgoletni pripadnik varnostne službe JLA, kar pomeni, da vem kar nekaj o tem, kako je bila SFRJ razbita na nacionalne države, posebej pa še o delovanju tujih obveščevalnih služb in ekstremne emigracije, pa je tako tudi normalno povedati, da sem se pošteno boril za obstoj SFRJ. Kaj je v tem času delal v Kragujevcu skoraj 30 let mlajši ekonomist MS, in tudi kateri politični opciji je pripadal, me sploh ne zanima. Za mene je osebno fenomen, ker se je lotil dela zgodovinarja in svoje delo tudi uspešno opravlja.

Moram pa zameriti avtorju MS, ker je napačno predstavil moje delo po letu 1990. Namreč, jaz sploh nisem zgodovinar niti sem se posebej ukvarjal z zgodovino slovenskih četnikov. Knjige *Slovenski četniki* sem se lotil skupaj s S. Kljakićem samo zaradi tega, ker sem iskal resnico o slovenskih četnikih, saj sem se pred tem srečal s četniškim podnarednikom „Radom“, ki je bil tretji med štajerskim četniki in sem se z njim srečal 1944 kot 9-letni deček. O tem sem napisal nekaj člankov, vendar do MS niso prišli, pa tako še naprej piše narobe priimek njihovega poveljnika (Meleher namesto Jože Melaher - Zmagoslav), navaja napačno število (500, a dejansko jih je bilo največ do 150, kolikor jih je 1945 pobegnilo v tujino), ne upošteva dostopne dokumente o javnem sodelovanju z Nemci, katere je bil dolžan vsaj pogledati. Poleg tega sem MS seznanil, da je Kaja Zupanič, zgodovinarica, napisala že 2000 dobro knjigo (diplomsko delo) o štajerskih četnikih.

Torej, moja osnovna preokupacija niso bili četniki, temveč razbijanje SFRJ (napisal *Balkanski vojaški poligon, Zarote in atentati na Tita* in *Spopad nizke intenzivnosti*) in slovenska vojaška inteligenca do 1991 (knjige *Slovenska vojaška inteligenca, Plava garda* in *Vojni spomini Franje Malgaja 1918–1919*), a obenem sem uredil prevod knjige *Življenje z Leko*. Vsekakor sem specialist za obveščevalne in protiobveščevalne probleme, saj sem se v mnogih napisih ukvarjal prav s to problematiko. Kmalu bo izšla moja nova knjiga z naslovom *Legendarni slovenski obveščevalci*, ki bo zajela tudi zgodovino vojaške obveščevalne in protiobveščevalne službe JLA, saj slovenska javnost o tem ne ve prav dosti, razen nekaj sramotilnih napisov o „srpskem Kosu“.

To sem napisal zaradi tega, da bi bralci te polemike lahko dojali, da v oceni MS nisem ničesar izmišljal niti dodajal, temveč sem samo posredoval zgodovinska dejstva.

Osvetlil bom samo nekatere glavne probleme, ki jih MS napačno pripisuje meni osebno. Tako je podatek o bivanju in smrti generala Draža Mihailovića v Moskvi 1960 že 1993 objavil v Španiji ruski zgodovinar dr. Boris Starkov, a šele 1998 je objavljen članek v Večernjih novostih z naslovom „*Draža je bil ruski špijon*.. Seveda, MS ni smel zanemariti tega dejstva, pa je ta članek omenil v I. knjigi na str. 253/254. Celo je citiral najvažnejši del članka, in to: „Eden od najvažnejših rezidentov sovjetsko obveščevalne službe v tem času, je bil Draža Mihailović. Toda, on ni bil klasičen špijon, agent v navadnem smislu te besede ...“. Zate sem ga moral te dni spomniti, da verjetno sploh ni dojel kaj je dr. Starkov zapisal, pa še citira! je to! Namreč, po *Mali politični enciklopediji*, Beograd, 1966, rezident pomeni tudi „šef obveščevalne mreže“, a do 1961 je pomenil tudi tretjerazrednega diplomata. Jaz sem v svoji protiobveščevalni praksi naletel na številne rezidente, torej, najbolj iskušene obveščevalce in protiobveščevalce. A polkovnik Draža Mihailović je kot bivši vojaški ataše to vsekakor bil, pa bodo tako nekega dne ruski tajni arhivi razjasnili katere sodelavce sovjetske obveščevalne službe je imel na zvezi ... Poleg tega sem MS seznanil s tem, da je slovenska zgodovinarica dr. Jerca Vodušek Starič med britanskimi špijoni Soe našla tudi polkovnika Draža Mihailovića s kodno oznako A/H 31.

Ker je očitno, da MS ni strokovnjak za obveščevalno-protiobveščevalno področje, mu seveda predlagam, da to področje dela in življenja Draže Mihailovića prepusti drugim strokovnjakom. Končno, tudi sam general Mihailović je na sojenju izjavil kako je bil obkrožen s številnimi obveščevalci, pa bi zato bilo zares važno, da se ugotovi za koga in s kom je general Mihailović zares obveščevalno sodeloval.

Če je sodeloval z zavezniškimi obveščevalnimi službami, sovjetsko, britansko ali ameriško, je za mene to še nekako razumljivo. Toda, če je sodeloval z nemško oz. okupatorsko obveščevalno službo, Abwehrom ali Gestapom, potem se z MS nikakor ne morem strinjati. Namreč, njegovo izključujoče stališče, da je v boju proti komunistem dovoljeno vse, pa tudi sodelovanje z nemškim okupatorjem, je menda s stališča srbskega naroda zgodovinski nesprejemljivo stališče! Nekaj malega namreč poznam zgodovino srbskega naroda (te dni je v zborniku SV *Vojaška zgodovina* izšel moj prevod članka mag. in generalmajorja Milisava Sekulića z naslovom *Slovenski dobrovoljci v srbskih osvobodilnih vojnah 1912–1918*, kjer so se skupaj trdo bojevali proti nemškim osvajalcem). Če so Srbi plebistictarno spremenili stališče v odnosu na nemške napadalce in agresorje med II. svetovni vojno, nimam zanesljivih podatkov, razen kar vem, da so sedaj četniki priznani kot enakopravni borci s partizani.

V Sloveniji se to ni zgodilo, čeprav je likvidirano 12.580 domobrancev in 390 četnikov. Slovenski zgodovinarji so jih okvalificirali kot „sile protirevolucionarnega tabora“, s tem, da jim niso priznane pravice kot četnikom v Srbiji ali ustašem na Hrvaškem.

Kot sem že povdaril: ker nisem zgodovinar se sploh ne bom ukvarjal z usodnimi ocenami o ideoloških dilemah, pa tudi zato, ker ne poznam dovolj srbskih razmer.

Zato mi samo preostane, da MS malo poučim o obveščevalni sferi. O generalu Draža Mihailoviću kot rezidentu sovjetske vojaške obveščevalne službe ni več nobenega dvoma, pa zato lahko samo pričakujemo odpiranje ruskih tajnih arhivov in nova presenečenja,

posebej še o njegovem bivanju in smrti 1960 v Moskvi.

Osebnostno odlično poznam primer dr. Josipa Matla, nemškega častnika Abwehra slovenskega rodu, ki je 1941 prvi ostvaril stik s četniki Draže Mihailovića. MS je te stike sicer opisal, vendar je „pozabil“ omeniti tisto, kar je kapetan Matl povedal britnaskim zasliševalcem 1945, a ohranjeno je v ameriškem arhivu. O tem je pisano v *Slovenskih četnikih*, pa je tako MS znano. Zajeti kapetan Matl je izjavil, da ga je v prvem stiku general Draža Mihailović predstavil svojim častnikom kot predstavnika slovenskih četnikov! Kaj je to pomenilo, sem poskušal objasniti v nadaljevanju, saj mi je bilo dovolj dobro znano obveščevalno delovanje polkovnika Draže Mihailovića v času njegovega bivanja v Sloveniji, kakor tudi delovanje kapetana Matla vse do začetka II. svetovne vojne. Aludiral sem celo na to, da sta se njih dva srečala že v tem obdobju, kar med vrhunskim obveščevalci ne bi bila nobena izjema.

Povsem je netočna interpretacija v zvezi z bivanjem Draže Mihailovića v Moskvi. Točno je samo to, da sem prevedel feljton S. Kljakića, v katerem ni govora o nobenem mlademu obveščevalcu, ki bi naj videl Dražo Mihailovića v Moskvi, temveč gre za podatek iz leta 1993, ki ga je sporočil dr. Boris Starkov v Španiji, a po nalogu ruskih uradnih osebnosti. Zato se mi zdi smiselno nadaljevati raziskovanja v Moskvi, ne pa brskati po Adi Ciganliji in raznih udbaških dezinformacijah.

Vtis MS, da posvečam preveč pažnje detaljem na račun vsebine, je povsem izmišljen. To lahko tako vehementno trdi samo amater, ki ne pozna osnovne probleme obveščevalne in protiobveščevalne službe. Namreč, v praksi teh dveh tajnih služb so bistveni prav detalji, saj je znano, da so najboljši obveščevalci „padali“ prav na drobnih detaljih! Eden od takšnih detaljev je prav gotovo tudi prvi stik Draže Mihailovića in kapetana Josefa Matla, pa sem o tem primeru objavil tudi članek v zgodovinski reviji Glasilo v G. Radgoni.

Ko gre za štajerske četnike je povsem očitno, da MS ni pogledal dostopno literaturo, pa čeprav sem ga na to upozoril. Seveda mi ni všeč, ker se v Pogledih stalno narobe omenja četniški poveljnik Meleher, namesto Jože Melaher - Zmagoslav. Ker je tudi očitno, da MS ne pozna slovensko zgodbo o beli in plavi gardi, zanemarja ta problem pa čeprav so gestapovci vrinjali številne plavogardiste v vrste slovenskih partizanov, a oprezni pripadniki Vosa so jih likvidirali, če so se jim zdeli samo sumljivi.

Ideološke floskule o nekakšnem sodelovanju slovenskih partizanov in Nemcev med letom 1944 so povsem izmišljene, a pripomba, da je Titov general Tudjman 1990 obiskal ustaške emigrante je brez vsakega smisla namenjena meni.

V Sloveniji je bilo 1945, po uradnih podatkih, točno 32.660 partizanov, čeprav sem jaz navedel samo približno stanje 7. in 9. korpusa – 20.000. Od kot je MS vzela še manjše število slovenskih partizanov, ve samo on, saj vira ne navaja.

Predvsem pa je neresno, da mi MS podtika zgodbo o majorju Karlu Novaku in njegovem sodelovanju s SD in Gestapom na Bledu z zares smešno obrazložitvijo: „Kranjc mu ne verjame, jaz mu verjamem!“ Na takšen način je seveda povsem nemogoče, da se ugotovi prava resnica, posebno še, če je govora o gestapovskih metodah pridobivanja tajnih sodelavcev. Povsem resno mislim, da MS sploh ne pozna kaj so imeli Nemci na Bledu in kaj sta dejansko predstavljala SS-polkovnik Perester in gestapovski kapetan Rozumek.

Novakova zgodba, da je stanoval v hotelu Jelovica, kjer je imel Gestapo sedež in se sprehajal po okolici Bleda, je seveda zgodba za majhne otroke. Da je MS slučajno prebral Ukano Toneta Svetine, bi takoj spremenil mišljenje.

Zaključek, da ni nobenih dokazov o tem, kako je major Karlo Novak delal za Nemce (prej pa tudi za Italijane), je povsem neresen. Trebalo je samo prebrati moj feljton o njegovem radiotelegrafisti Bricelju ali pa njegove spomine (v angleščini).

Podoben je zaključek o brigadnem generalu Vauhniku. Namreč, MS enostavno zapiše, da se je Vauhnik rešil gestapovskega zapora (a sam piše, da je v njem prebil štiri mesece in da je bil tudi drogirani) na ta način, da je sprejel službo v Hrvaški vojski! A vse tisti kar je zapisal SS-general Schellenberg, da je polkovnik Vauhnik dobro „delal“ za Nemce, je MS enostavno zanemaril!

Povsem je smešna trditev MS ko zapiše tole: „Pa vendar: general Kranjc trdi, da je Vauhnik vse izmislil, da je delal celo za Nemce, pa tudi za partizane!“

Dokazi o Vauhnikovem sodelovanju z Nemci seveda obstajajo, edina nesreča je v tem, da jih vse do leta 2011 ni videl edino MS! SS-general Schellenberg je svojo knjigo objavil 1958 prav v Beogradu, pa se je tako MS lahko prepričal kaj in kako je delal Vauhnik za Nemce in Britance. Obtožbo, da je istočasno delal tudi za Sovejsko zvezo oz. za partizane, pa so že 1966 izrekli slovenski domobranci v Argentini, kjer sta sicer bivala oba z majorjem Aničem.

Torej, jaz osebno nisem nič izmišljal, samo sem zgodovinarjem in (slovenskim) vikend-zgodovinarjem posredoval prave podatke in dokaze. Kmalu bo tudi izšla moja študija o brigadnem generalu Vladimirju Vauhniku z vsemi dokazi o njegovem delu in življenju, bo pa tudi predstavljen kot vrhunski obveščevalec v moji novi knjigi – *Slovenski legendarni obveščevalci*. Pošteno in resnično!

O usodi zavezniških pilotov, ki so bili prodani Nemcem za 20.000 DM, po mojem mnenju ne more soditi niti novi četniški vojvoda „Triglavski“, ker so primer že obdelali in dokumentirali slovenski zgodovinarji, pa je ugotovljeno, da je glavno vlogo pri tem odigral polkovnik Ivan Prezelj - Andrej, ne pa bivši partizanski major Marn.

O tem, da je naš olimpijonec Leon Štukelj bil tudi četnik, a bil je vsekakor pripadnik britanskega Soe, ni drugih dokazov (šifer ali dokumentov), razen ustmene izjave vojvode „Triglavskega“, da sta sodelovala 1945, kar je enostavno premalo za verifikacijo resnice o ugledni slovenski osebnosti.

Analizo razporeditve slovenskega prebivalstva v obdobju je MS očitno izmislil. Čeprav sem že prej navedel, da Edvard Kardelj ni ukazal ubijanje duhovnikov in da gre za že obrabljeno domobrantsko laž, da bi se naškodilo partizanom, jo je MS vehementno ponovil. Tako seveda ne moreva strokovno diskutirati!

S Kljakičem sva v knjigi *Slovenski četniki* navedla tudi depešo Draže Mihailovića z dne 3. maja 1942 (pa depeši podobne vsebine 8. avgusta in 8. septembra 1942) v kateri je polkovniku Vauhniku in majorju Novaku ukazal, da formirata trojke in pristopita k likvidaciji komunistov in izdajalcev označenih s črko „Z“ (zaklati), a seznam 75 imen je

menda objavil tudi londonski radio.

O teh depešah pa nam MS sploh ne piše (ali pa jih jaz nisem mogel najti pod navedenimi datumi).

Torej, radijske depeše so prav gotovo odličen material za zgodovinske knjige, ker se ne morejo falsificirati – vendar se lahko enostavno izpustijo!

Eno od njih (ali pa kar vse tri) je MS izpustil!

Tisto, po MS – „...najvažnejše, tudi pri generalu Kranjcu, kot tudi pri njegovih kolegih v Srbiji, da še vedno niso spoznali, kako so po kapitulaciji Italije sovražnik številka ena postali komunisti (partizani), a ne Nemci (okupatorji)“, na srečo slovenski zgodovinarji niso sprejeli četniške ideje. Sprejeli so samo dejstvo, da je šlo za „protirevolucionarni tabor“ in njegove sile, v katere so prištzevali domobrance in četnike, ki so se borili proti partizanom, ne pa proti komunistom, kakor nas skuša povsem ideološko zavesti MS.

Mnenja sem, da je potrebno o slovenskem četništvu napisati vojaško-strokovno, ne pa politično-ideološko monografijo. Ta polemika to tudi potrjuje.

Odgovor Miloslavu Samardžiću, avtoru XII. glave pod naslovom SLOVENAČKI ČETNICI (PLAVA GARDA)

Miloslavu Samardžiću zahvaljujem što je korektno u Pogledima objavio na slovenačkom jeziku moju oceni (kritiku) glave XII o slovenačkim četnicima, kao i svoj odgovor na srpskom, kojega sam zatim objavio na svojoj web stranici <http://users.volja.net/marijankr>. Tako su posetioци naših web stranica mogli pročitati jedno i drugo mišljenje.

Istovremeno moram izraziti svoje čudjenje što je M. Samardžić postavio našu polemiku na ideološku osnovu, pa je tako čak na samom početku to istakao rečima: **»Oni koji su odrastali i delovali pod petokrakom doživljavaju komuniste, umesto kao neprijatelje, kao svoje, i samim tim u načelu nesporno dobre, pa čak i kao meru vrednosti za sve ostale.«** Pri tome izostavljam neljubaznu ocenu, koji mi je M. Samardžić uputio na račun moje ličnosti, da izmišljan i slično, jer mu se verovatno omakla ...

Naime, ovakvim ideološkim stavom sam potpuno iznenadjen, jer sam očekivao polemiku o stručnim pitanjima odnosno o pogrešnim saznanjima i greškama avtora o slovenačkim četnicima. Za mene, koji sam pravilno predstavljen kao dugogošnji pripadnik službe bezbednosti JNA, što znači, da podosta znam kako i zašto je razbijena SFRJ na nacionalne države, pogotvu o delovanju stranih obaveštajnih službi i ekstremnih delova emigracije, je sasvim normalno, da sam se pošteno borio za očuvanje SFRJ. Što je u međjuvremenu radio u Kragujevcu skoro 30-godina mlađji ekonomista M. Samardžić i da-li je pripadao nekoj političkoj opciji, uopšte me ne interesuje. Za mene je fenomen što se latio posla istoričara i uspešno ga obavlja.

Zameram avtoru članka što je pogrešno predstavio moj rad posle 1990. Naime, ja uopšte nisam istoričar niti sam se posebno bavio istorijom slovenačkih četnika. Knjigu *Slovenački četnici* sam se latio skupa sa S. Kljakićem samo iz razloga što sam tražio istinu o slovenačkim četnicima, jer sam se pre toga susreo sa četničkim podnarednikom „Radom“, koji je bio treći četnik u sastavu štajerskih četnika, i sa kojima sam se susreo 1944 još kao 9-godišnji dečak. O tome sam napisao nekoliko članaka, međjutim do M. Samardžića niso doprli, pa tako i dalje pogrešno piše ime njihovog komadanta (Meleher umesto Jože Melaher - Zmagoslav), navodi pogrešan broj (500, a stvarno najviše do 150, koliko jih je pobeglo 1945), ne uvažavajući dostupne dokumente o javnoj saradnji sa Nemcima, koje je bio dužan barem pogledati. Pored toga, upoznao sam M. Samardžića, da je Kaja Zupanič, istoričarka napisala dobru knjigu (diplomski rad) o štajerskim četnicima.

Dakle, moja osnovna preokupacija nisu bili četnici, nego problemi razbijanje SFRJ (napisao knjigu *Balkanski vojnički poligon, Zaverе i atentati na Tita in Sukob niskog intenziteta*), in slovenačke vojne inteligencije do 1991 (knjige *Slovenačka vojna inteligencija, Plava garda i Vojničke uspomene Franje Malgaja 1918–1919*), a usto sam uredio prevod knjige *Život sa Lekom*. Dakako, specialista sam za obaveštajne i kontraobaveštajne probleme, pa sam se u mnogobrojnim člancima pretežno bavio tom tematikom. Uskoro izlazi iz štampe moja nova knjiga pod naslovom *Legendarni slovenački obaveštajci*, koja će zahvatiti i istoriju vojno-obaveštajne i kontraobaveštajne službe JNA,

jer o tome slovenačka javnost nije uopšte upoznata, osim nekih pogrđnih napisa o „srpskom Kosu“.

Ovo sam napisao zbog toga, da bi čitaoci ove polemike shvatili, da u oceni napisa M. Samardžića nisam ništa izmišlajao niti dodavao, nego sam servirao istorijske činjenice

Da se osvrnem samo na neke glavne probleme, koje je M. Samardžić pogrešno pripisuje meni. Tako je podatke o boravku in smrti generala Draže Mihailovića u Moskvi 1960 godine još 1993 izneo u Španiji ruski istoričar Boris Starkov, a tek 1998 je objavljen članak u Večernim novostima pod naslovom „Dražo je bio ruski špijun“. Naravno, M. Samardžić nije mogao mimoći ovu činjenicu, pa je članek spomenuo u I. tomu na str. 253/254. Čak je citirao najvažniji deo članka, i to: „Jedan od najvažnijih ljudi rezidenata sovjetske službe, u to vreme, je generalštabni pukovnik Dragoljub Draža Mihailović. Medjutim, on nije bio klasičan špijun, agent u običnom smislu te reči...“ I na moje veliko iznenadjenje, M. Samardžić izvlači zaključak, kako „nema govora o tome, da je Draža bio sovjetski špijun“. Zato sam ga ovih dana morao potsetiti, da uopšte nije shvatio što je prof. Starkov zapisao, a on citirao. Naime, prema *Maloj političkoj enciklopediji*, Beograd, 1966, rezident znači i „šef obaveštajne mreže“, a do 1961 je značio i trećerazrednog diplomatu. Ja sam u svojoj kontraobaveštajnoj praksi nailazio na mnogobrojne rezidente, dakle, najiskusnije obaveštajce ili kontraobaveštajce. A pukovnik Draža Mihailović je kao bivši vojni ataše to svakako i bio, a samo ruski arhivi će verovatno jednog dana razjasniti koje je to saradnike sovjetske obaveštajne službe i držao na vezi ... Pored toga, upozorio sam M. Samardžića, da je slovenačka istoričarka Jerca Vodusek - Starić još ranije pronašala među engleskim špijunima Soe i pukovnika Dražu Mihailovića pod kodnim nazivom A/H 31.

Pošto je očito, da M. Samardžić nije stručnjak za obaveštano-kontraobaveštajno područje, to mu predlažem, da to područje života i rada generala Draže Mihailovića prepusti drugim stručnjacima. Konačno, i sam general D. Mihailović je na sudjenju izjavio kako je bio okružen obaveštajcima, pa bi zaista bilo važno ustanoviti za koga i sa kime je to general Mihailović zaista saradjivao.

Ako je saradjivati sa savezničkim obaveštajnim službama, sovjetskom, engleskom ili američkom, za meni je nekako i razumljivo. Medjutim, ako je saradjivao sa nemačkom odnosno okupatorskom obaveštajnom službom, Abverom ili Gestapom, onda se sa M. Samardžićem ne možemo nikako slagati! Naime, njegov isključujući stav, da je u borbi protiv komunista sve dozvoljeno, pa čak i saradnja sa nemačkim okupatorom, je valjda sa stanovišta srpskog naroda istorijsko neprihvatljiv stav! Ponešto malo znam i istoriju srpskog naroda (ovih dana je v zborniku SV *Vojaška zgodovina* objavljen moj prevod članka mag. i general-majora Milisava Sekulića pod naslovom *Slovenački dobrovoljci u srpskim oslobodilačkim ratovima 1912–1918*, gde su se žestoko borili protiv nemačkih zavojevača. Ako su Srbi plebistitno izmenili stav u odnosu na nemačke napadače i agresore v toku II. Svetskog rata, nemam pouzdanih podataka, znam samo, da su četnici priznati kao ratujuća strana, da su sada ravnopravni sa partizanima.

U Slovenije se to nije desilo, iako je likvidirano 12.587.000 domobrana i 390 četnika. Slovenački istoričari su jih okvalifikovali kao „snage protivrevolucionarnoga tabora“ , s tim, da jim niso priznata prava kao četnicima u Srbiji ili ustašama u Hrvatskoj!

Kao što sam istakao: iz razloga što nisam istoričar, neću se ni upuštati u sudbonosne ocene

o ideološkim dilemama, a pogotovu što srpske i neznam dovoljno!

Zato mi jedino ostaje, da M. Samardžiću održim malu lekciju iz obaveštajne sfere. O generalu Draži Mihailoviću, kao rezidentu sovjetske vojno-obaveštajne službe, nema više zbora, možemo samo očekivati otvaranje ruskih arhiva i nova iznenadjenja, potovu o njegovom boravku i smrti 1960 u Moskvi!

Ja odlično poznajem slučaj dr. Josipa Matla, nemačkog oficira Abvera slovenačkog porekla, koji je 1941 prvi stupio u kontakt sa četnicima Draže Mihailovića. M. Samardžić je te kontakte opisao, međutim „zaboravio“ je navesti ono što je kapetan Matl izjavio engleskim islednicima 1945, a sačuvano je u američkim arhivima. O tome je pisano u knjigi *Slovenački četnici*. Iz izjave zarobljenog kapetana Matla proizilazi, da ga je u prvom kontaktu general Draža Mihailović predstavio kao predstavnika slovenačkih četnika! Što to znači pokušao sam objasniti u nastavku, jer mi je bilo dobro poznato obaveštajno delovanje pukovnika Mihailovića dok je boravio u Sloveniji, kao i delovanje kapetana Matla u tom periodu do početka 2. svetskog rata. Aludirao sam na to, da so se njih dvojica najverovatnije i ranije susreli, što medju vrsnim obaveštajcima nije nikakva retkost.

Sasvim je netačna interpretacija u vezi boravka Draže Mihailovića u Moskvi. Tačno je samo to, da sam preveo feljton S. Kljakića, gde nema govora o nikakvom mladom obaveštajcu koji je video Dražu Mihailovića u Moskvi, već o podatku iz 1993 godine, kojeg je izneo ruski istoričar dr. Starkov u Španiji iz tajnih arhiva nekadašnje sovjetske obaveštajne službe. Zato je potrebno nastaviti istraživanja u Moskvi, a ne čeprkati po Adi Ciganliji i raznim udbačkim dezinformacijama.

Utisak M. Samardžića, da posvećujem previše pažnje detaljima zapostavljajući suštinu, je sasvim proizvoljan. To može vehementno tvrditi samo amater, koji nije upoznat sa osnovnim problemima obaveštajne i kontraobaveštajne službe. Naime, u praksi ove dve tajne službe su upravo bitni detaljni, a poznato je i to, da su i najbolji obaveštajci „padali“ zbog sitnih detalja. Jedan od takvih detalja je svakako prvi susret Draže Mihailovića in kapetan Josefa Matla, o čemu sam objavio i stručni članak u istorijskoj reviji Glasilo u G. Radgoni.

Što se tiče štajerskih četnika, očito je, da je M. Samardžić promašio određenu literaturu, iako sam ga to lično upozorio. Smeta mi i to, što se u Pogledima stalno ponavlja nepravilno prezime četničkog komandanta „Meleher“ umesto Jože Melaher - Zmagoslav. Pošto M. Samardžić nezna priču o slovenačkoj belojoj i plavoj gardi, olako prelazi preko te tematike, iako su gestapovci pod vidom plavogardejaca ubacivali u partizane mnoštvo svojih agenata, a revnostne snage bezbednosti su likvidirale sve one za koje se imalo posumljalo.

Ideološke floskule o nekakvoj saradnji slovenačkih partizana i Nemaca u toku 1944 so potpuno netačna, a primedba, da je Titov general Franjo Tujman 1990 godinu posetio ustašku emigraciju, bes ikakvog rezona upućena meni.

Partizana je u Sloveniji bilo 1945 tačno 32.660, iako sam ja naveo samo približno stanje 7. i 9. korpusa – 20.000. Odakle M. Samardžiću još manji broj slovenačkih partizana, to zna samo on.

Sasvim je neozbiljno, da mi M. Samardžić podmeće priču o majoru Karlu Novaku i

njegovoj saradnji sa SD in Gestapom na Bledu sa neobičnim obrazloženjem: „Kranjc mu ne veruje, ja mu verujem!“ Tako se ne može ustanoviti nikakva istina, pogotovu kada je reč o gestapovskim metodama vrbovnja. Plašim se, da M. Samardžić uopšte nezna što su imali Nemci na Bledu i šta su predstavljali SS-pukovnik Perester i SS-kapetan Rozumek! Zato je Novakova priča, da je stanovao u hotelu Jelovica (sedišta Gestapa) in šetkao po okolini Bleda, samo priča za malu decu. Da je M. Samardžić kojim slučajem pročitao istorijski roman Ukana Toneta Svetine, odmah bi promenio mišljenje.

Zaključak o tome, da nema nikakvih dokaza kako je Karlo Novak u Italiji radio za Nemce (a ranije za Italijane), je jednostavno amaterski. Trebalo je samo pročitati moj feljton ili uspomene (na engleskom) njegovog radiotelegrafiste Bricelja!

Jednak je zaključak oko pukovnika Vauhnik! Naime, M. Samardžić jednostavno zapiše, da se pukovnik Vauhniuk spasio gestapovskog zatvora (a sam piše, da je tamo proveo 4 meseci i bio trovan) tako što je prihvatio službu Hrvatskoj vojsci! A što piše SS-general Šelenberg, da je Vauhnik dobro radio za Nemce, M. Samardžić je jednostavno propustio.

Veoma je smešna tvrdnja M. Samardžić kada zapiše: „Pa ipak, general Kranjc tvrdi, da je Vauhniuk sve izmislio, da je zapravo radio za Nemce, pa čak za partizane!“

Dokazi o saradnji pukovnika Vauhnik sa Nemcima postoji, jedina je nesreća što jih upravo M. Samardžić sve do 2011 nije video! SS-general Šelenberg je svoju knjigu objavio 1958 u Beogradu, pa se M. Samardžić mogao uveriti šta i kako je radio Vauhnik i za Engleze i Nemce. Optužbu, da je istovremeno radio i za Sovjete odnosno partizane još 1966 izneli su slovenački domobranci u Argentini!

Dakle, ja lično nisam ništa izmišljao, samo sam istoričarima i vikend-istoričarima (slovenačkim) servirao prave podatke i dokaze. Uskoro će biti objavljena moja studija o brigadnom generalu Vladimiru Vauhniku sa svim dokazima o njegovom radu i životu, a on će biti predstavljen kao vrhunski obaveštajac u mojoj novoj knjizi – *Slovenački legendarni obaveštajci*. Pošteno i istinito!

O sudbini savezničkih pilota, koji su „prodani“ Nemcima za 20.000 DM, po mom mišljenju ne može suditi ni novi četnički vojvoda „Triglavski“, jer su slučaj obradili i dokumentovali slovenački istoričari, pri čemu je tadašnji četniški pukovnik Ivan Prezelj – Andrej odigrao glavno ulogu, a ne major Marn!

O tome da li je naš olimpijkar Leon Štukelj bio i četnik, a bio je svakako saradnik engleskog Soe, nema drugih dokaza (šifre) osim jedno ustmene izjave vojvode „Triglavskog“, da su njih dvojica saradjivali 1945 godine, što je sasvim nedovoljno za verifikaciju istine o uglednoj slovenačkoj ličnosti!

Analizu raspoloženja slovenačkog stanovništva 1941–1945 je M. Samardžić očito izmislio. Iako sam prethodno naveo, da je navod Edvrada Kardelja, da se ubijaju sveštenici obučna domobranska smicalica, da se partizani kompromitiraju, ali je M. Samardžić ipak vehementno ponavlja! Tako ne možemo stručno diskutirati!

Sa S. Kljakićem smo u knjizi *Slovenački četnici* naveli i jednu depešu Draže Mihailovića, od 3. maja 1942 (pa sličnu opet 8. avgusta i 8. septembra 1942),v kojoj on naredjuje

pukovniku Vauhniku i majoru Novaku, da formiraju trojke i pristupe likvidaciji komunista i izdajnika pod slovom „Z“ (zaklati), a spisak 75 imena (izdajnika) je navodno objavio i londonski radio.

O tim depešama Draže Mihailovića nam M. Samardžić uopšte ne piše (ili jih nisam mogao naći pod navedenim datumima).

Znaći, depeše su gotovo odlična gradja za razne istorijske knjige, jer se ne mogu falsifikovati – ali se mogu ipak izostaviti!

Jednu od njih (ili sve tri) je M. Samardžić izostavio!

Ono, po M. Samardžiću, „...najvažnije, i kot generala Kranjca – kao i njegovih kolega u Srbiji, da i dalje nemaju spoznaju, da su posle kapitulacije Italije neprijatelji broj jedan postali komunisti (partizani), a ne Nemci (okupatorji)“, na sreću slovenački istoričari nisu prihvatili četniške ideje. Prihvatili su samo činjenicu, da se radilo o „protivrevolucionarnom taboru“ i njegovim snagama, medju koje su ubrojani domobranci i četnici, koji su se borili protiv partizana, a ne protiv komunista, kako nas pokušava sasvim ideološki zavoditi M. Samardžić.

Stojim na stanovištu, da je potrebno o slovenačkim četnicima napisati vojno-stručnu, a ne političku-ideološku monografiju. Ova polemika to i potvrđuje.